

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova
Generalni direktorat za ekonomsku i kulturnu diplomatiju

Informacija o realizaciji projekta *Dani Crne Gore u Zagrebu – Kreativna Crna Gora (5-13. februar 2019. godine)* – promocija crnogorske kulture, turizma i privrede u saradnji sa Evropskim domom u Zagrebu

Mart 2019

Informacija o realizaciji projekta *Dani Crne Gore u Zagrebu – Kreativna Crna Gora* (5-13. februar 2019. godine) – promocija crnogorske kulture, turizma i privrede u saradnji sa Evropskim domom u Zagrebu

Projekat *Dani Crne Gore u Zagrebu – Kreativna Crna Gora*¹ koji je održan od 5-13. februara 2019. godine predstavlja **do sada najveći događaj ekonomsko-kulturne promocije** Crne Gore u inostranstvu **posredstvom crnogorske diplomatsko-konzularne mreže**. Nastup Crne Gore realizovan je na inicijativu Ambasade Crne Gore u Republici Hrvatskoj koja je u saradnji sa Evropskim domom u Zagrebu obezbijedila besplatno korišćenje ovog reprezentativnog prostora lociranog u centru grada. **Glavni nosioci projekta** bili su Ambasada Crne Gore u R. Hrvatskoj, Generalni direktorat za ekonomsku i kulturnu diplomatiju u Ministarstvu vanjskih poslova Crne Gore kao koordinator projekta, ministarstva kulture odnosno održivog razvoja i turizma u Vladi Crne Gore, Glavni grad Podgorica, Privredna komora Crne Gore, Nacionalna turistička organizacija i lokalne turističke organizacije gradova Kotora, Tivta, Budve, Bara, Ulcinja, Cetinja i Podgorice. Prijestonica Cetinje se uključila u projekat neposredno pred njegovo održavanje.

Aktivnosti i rezultati: U okviru *Dana* organizovani su bilateralni susreti dva ministra kulture, gradonačelnika Podgorice i Zagreba, kao i gradonačelnika Cetinja i Zagreba, pomoćnika ministara turizma u dvije Vlade, dok je u saradnji Privredne komore Crne Gore i Hrvatske gospodarske komore održan i poslovni forum privrednika dvije države. Tokom cjelokupnog trajanja projekta, građani Zagreba su imali priliku da u Evropskom domu Zagreb posjete izložbu Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore „26 > 41“ i da se upoznaju sa proizvodima Kreativnih industrija. Tokom projekta Crna Gora je predstavila i razvojne potencijale Glavnog grada, vinske ceste Podgorice i turističku ponudu sjevernog, centralnog i južnog regiona Crne Gore uz raznovrstan gastronomski i kulturno-umjetnički program. Detaljan program sadržan je u prilogu 1.

Događaj, koji je primljen sa velikim interesovanjem i pohvalama kako od zvaničnih institucija, tako i od strane javnosti i medija koji su pratili sve događaje i susrete, omogućio je da se hrvatska javnost i crnogorski partneri u hrvatskim institucijama upoznaju sa današnjom, savremenom Crnom Gorom. Pored **poboljšanja sveobuhvatne vidljivosti Crne Gore među privrednim, turističkim i državnim akterima kao i građanima** u R. Hrvatskoj, projekat je proizveo **konkretno rezultate** kako **tokom** svog **trajanja** tako i **u periodu nakon završetka**. I mjesec dana nakon završetka projekta, Ambasada Crne Gore u R. Hrvatskoj nastavlja da dobija brojne zahtjeve od strane zvaničnih institucija za susretima, pokretanjima inicijativa i produbljivanjem saradnje, naročito na područjima kulture i turizma. Među glavnim rezultatima izdvajamo:

- Uspješno je realizovana ranija ideja PKCG o organizaciji Poslovnog foruma, uz veliko interesovanje privrednika iz obje zemlje (učestvovalo preko 30 kompanija iz Crne Gore i preko 70 hrvatskih kompanija). Na Forumu je dogovoreno da se saradnja, pored infrastrukture i energetike, usmjeri i na jačanje poslovnih veza u turizmu, trgovini,

---

¹ Vlada Crne Gore je, na sjednici od 17. januara 2019. godine, usvojila Informaciju o navedenom projektu, koju je dostavilo Ministarstvo vanjskih poslova.

poljoprivredi kao i rekonstrukciji luka i marina, IT-u i građevinarstvu. Posebno dogovoreno snaženje crnogorskih kapaciteta u oblasti zaštite životne sredine i energetske efikasnosti na bazi hrvatskih iskustava kao i zajedničko prijavljenje za programe prekogranične saradnje Interreg.

- Dva ministra kulture potvrdila su napredak u snaženju kulturnih veza između dvije države kako u oblasti savremenog stvaralaštva, tako i u oblasti očuvanja kulturne baštine, o čemu posebno svjedoče projekti koji se realizuju na bilateralnom, ali i međunarodnom nivou.
- Dogovorena je posjeta gradonačelnika Zagreba Milana Bandića Podgorici, do ljeta 2019. godine i postignut dogovor dva gradonačelnika o potpisivanju Sporazuma o saradnji između Podgorice i Zagreba (potpisivanje planirano tokom posjete g. Bandića Podgorici). Dogovorena je razmjena iskustava i podrška Grada Zagreba Podgorici u oblastima unapređenja biznis ambijenta, komunalnog uređenja, zaštite životne sredine, održivog saobraćaja, urbanog planiranja, turizma (naročito vezano za zagrebački Advent koji je Zagrebu donio međunarodnu prepoznatljivost i nagrade) kao i zajednička prijava za strukturne fondove EU koji su otvoreni i za zemlje koje nisu još uvijek članice EU.
  - Nakon završetka projekta *Dani Crne Gore u Zagrebu*, sekretar za kulturu Grada Zagreba g. Tedi Lušetić je ostvario kontakte sa Ambasadom Crne Gore i predložio niz inicijativa za uspostavljanje jače kulturne razmjene između Crne Gore i Grada Zagreba.² Iskazao i veliko interesovanje za studijskom posjetom Crnoj Gori, posebno institucijama kulture na Cetinju, što je realno sprovesti tokom uzvratne posjete Grada Zagreba Prijestonici Cetinje.
- U oblasti turizma, dogovorena je inteziviranje saradnje u vezi sa prekograničnim programima EU i otvorena mogućnost održavanja trilateralnog sastanka ministara turizma Crne Gore, Albanije i Hrvatske za II kvartal o.g..
  - Nakon turističke promocije u sklopu *Dana Crne Gore u Zagrebu*, Ambasadi se obratio organizator turističkog sajma Place2Go sa željom da ove godine pokuša da po prvi put obezbijedi učešće nekog od turističkih predstavnika iz Crne Gore (za osam godina od uspostavljanja, na ovom sajmu su se predstavili izlagači iz preko 35 zemalja).
  - Predstavnici konsultantske firme u sektoru turizma Horwath HTL Hrvatska (ranije sarađivali sa institucijama iz Crne Gore) inicirali su susrete sa Ambasadom i iskazali interesovanje za novim projektima. Tokom razgovora naglasili da je upravo Horwath HTL Hrvatska bio strateški partner Turističkoj zajednici Zagreba na izradi Strategije turističkog brendiranja grada Zagreba sa planom promocije na međunarodnom tržištu, te iskazali interesovanje da na sličan način svoje usluge ponude Glavnom gradu Podgorici.

Ocjena i preporuke: svi učesnici u projektu su **ocijenili izuzetno uspješnom realizaciju projekta**. U govorima visokih zvaničnika ministarstava vanjskih poslova dvije države na

---

² uključujući nastup Crnogorskog simfonijskog orkestra koji do sada nije gostovao u Zagrebu, mogućnost da gitarista Miloš Karadaglić nastupi sa Zagrebačkom filharmonijom, organizacija izložbe likovnih umjetnika poput Dada Đurića, Anke Burić, Ratka Odalovića i slično

zatvaranju *Dana Crne Gore u Zagrebu* ocijenjeno je da je inicijativa Ministarstva vanjskih poslova da Crna Gora prvu sveobuhvatnu prezentaciju svoje države i društva organizuje konkretno u R. Hrvatskoj još jedna potvrda dobrih odnosa dvije zemlje. Politički, **inicijativa predstavlja potvrdu posvećenosti Crne Gore dobrosusjedskim odnosima, kao osnove za evropske integracione procese i snaženje partnerskih odnosa sa zemljama sa kojima nas vežu iste vrijednosti danas u NATO-u, a sutra u EU.**

Sa hrvatske strane ocijenjeno je da je projekat prerastao u puno više od samog predstavljanja Crne Gore kroz kulturu, već da se **pozicionirao i kao respektibilna privredna platforma i prostor za novo zbližavanje dviju zemalja.** Hrvatska je potvrdila nastavak pružanja pune podrške evropskom putu Crne Gore i pristupnim pregovorima i ocijenila da je i ovaj projekat bio dobra prilika predstavljanja kreativne Crne Gore i našeg doprinosa evropskom projekta. **Najavljen Samit sa zemljama Zapadnog Balkana za maj 2020. tokom hrvatskog predsjedavanja Savjetom EU** kao dio strateškog fokusa Hrvatske na proces proširenja.

Polazeći od navedenih rezultata i reakcije partnera u Hrvatskoj, svi učesnici su **potvrdili spremnost da se ova vrsta saradnje nastavi i u drugim zemljama od značaja za privredno-turističko, ali i kulturno predstavljanje Crne Gore.** Imajući u vidu kompleksnost ovakve vrste organizacije, što je pokazao i ovaj projekat, za buduće slične inicijative važno je imati u vidu sljedeće **preporuke za unapređenje:**

- nastaviti sa uključivanjem različitih aktera kako bi se osiguralo da se i u budućim aktivnostima predstavi cjelokupna ponuda Crne Gore – privredna, turistička, kulturna; na samom početku važno formirati tim predstavnika svih institucija učesnika;
- odrediti jedinstvenu povezujuću poruku programa odnosno moto sa kojim bi svi pojedinačni nastupi institucija i organizacija bili uvezani i cjelokupna prezentacija Crne Gore imala ujednačen ton i poruke;
- planirati kraće trajanje događaja (od 2-3 do 5 dana) i obezbijediti prisustvo svih učesnika tokom cijelog perioda, kako bi se ostvarili sinergijski efekat i optimizacija troškova;
- voditi računa da se program prilagodi sredini, gradu, zemlji u kojoj se odvija, ali i planiranim prostornim kapacitetima, uz neophodni nivo kvaliteta sadržaja, kako bi se postigao što bolji programski efekat;
- u definisanju kulturnog sadržaja, razmotriti angažovanje značajnih imena sa crnogorske akademske i kulturne scene, kao i obezbijediti saradnju sa odgovarajućim institucijama zemlje u kojoj se promotivni događaj odvija (posebno u zemljama ex Yu regiona), u vidu master klasova, predavanja i slično;
- voditi računa o vremenskom okviru odnosno blagovremenom pristupanju pripremama projekta (planiranju programa, definisanju ciljnih grupa i sl). Pravovremeno planiranje nužno je i kako bi se unaprijed obezbijedila potrebna budžetska sredstva, što posebno se naglašava važnim;
- ugovorno definisati međusobna prava i obaveze učesnika u projektu i partnera u zemlji prijema, u cilju otklanjanja potencijanih nejasnoća u zahtjevima i očekivanjima;

- opredijeliti sredstva i napraviti plan za medijsku promociju projekta u zemlji u kojoj se događaj organizuje (za cjelokupnu uspješnost svakog budućeg projekta posebno naglašena važnost koordinisanog i ciljanog medijskog predstavljanja);
- imenovati jednu osobu ili tim za koordinatora projekta u fazi realizacije u zemlji prijema u cilju sinhronizovanosti i efektivnosti nastupa.

Imajući u vidu da ovakav projekat podrazumijeva korišćenje crnogorskih prehrambenih proizvoda u promotivne svrhe, neophodno je u što skorijem roku pronaći sistemsko rješenje za prenos hrane i pića potrebne za promociju gastro ponude Crne Gore i organizovanje prijema.

Sljedeći koraci: Ovakvi projekti, sa konciznim i pažljivo isplaniranim programom, **odlična su prilika za predstavljanje i jačanje ekonomskih i kulturnih odnosa Crne Gore.** Vodeći se gore-navedenim preporukama, **Prilozi 1 i 2** ove Informacije daju grafički prikaz institucionalnog okvira odnosno aktera koji treba da budu u budućnosti zaduženi za ovu vrstu projekata kao i korake koje je potrebno sprovesti u cilju što kvalitetnijeg i efektivnijeg nastupa Crne Gore u inostranstvu. **Svakom sljedećom organizacijom,** treba **nastaviti rad na obogaćivanju ovih modela.** Kao moгуća prilika za dalji nastavak slične promocije Crne Gore prepoznat je 52. Celjski međunarodni sajam trgovine i poslovanja (MOS) 2019, koji će se održati u septembru 2019. godine u Republici Sloveniji. Takođe, Ambasada Crne Gore u Republici Sjevernoj Makedoniji prenijela je interesovanje za organizovanjem ovog tipa događaja u i Skoplju krajem godine.

Prijedlog zaključaka:

1. Vlada Crne Gore na sjednici od _____ 2019. godine upoznala se sa Informacijom o realizaciji projekta *Dani Crne Gore u Zagrebu – Kreativna Crna Gora (5-13. februar 2019. godine)* – promocija crnogorske kulture, turizma i privrede u saradnji sa Evropskim domom u Zagrebu.

Prilog 1. Program Dana Crne Gore u Zagrebu

Koordinator projekta: Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore / Generalni direktorat za ekonomsku i kulturnu diplomatiju i Ambasada Crne Gore u Republici Hrvatskoj

DANI CRNE GORE U ZAGREBU – KREATIVNA CRNA GORA

05-13. februar 2019. godine

PROGRAM

Evropski dom u Zagrebu, Zagreb

UTORAK, 5. FEBRUARA 2019. GODINE
Nosilac: Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore/Ambasada Crne Gore u R. Hrvatskoj, Ministarstvo kulture Crne Gore
12:00 časova – Zvanično otvaranje Dana Crne Gore u Zagrebu (dvorana Bruxelles, Evropski dom (po pozivu))
- Gđa Nataša Owens, predsjednica Europskog pokreta Hrvatska i Europskog doma Zagreb
- N.J.E. Ambasador Crne Gore u Republici Hrvatskoj g. Boro Vučinić
- Gradonačelnik Grada Zagreba g. Milan Bandić
Otvaranje izložbe Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore 26>41 i *Kreativnih industrija (dvorana Bruxelles, Evropski dom (po pozivu))
- Ministar kulture u Vladi Crne Gore, g. Aleksandar Bogdanović
Nastup crnogorske violinistkinje Verice Čuljković
(izvedba tradicionalnih crnogorskih kompozicija u popularnom aranžmanu)
- Koktel

ČETVRTAK, 7. FEBRUARA 2019. GODINE
Nosilac: Glavni grad Podgorica, Turistička organizacija Podgorice
11:00-11:45 – Prezentacija: «Razvojni potencijali Glavnog grada - Podgorice» rukovodilac Službe za međunarodnu saradnju Dragutin Đeković (dvorana Bruxelles, Evropski dom (po pozivu))
12:00-13:00 – Prezentacija „Vinske ceste Podgorice“
– Turistička organizacija Podgorice (dvorana Strasbourg, Evropski dom (po pozivu))

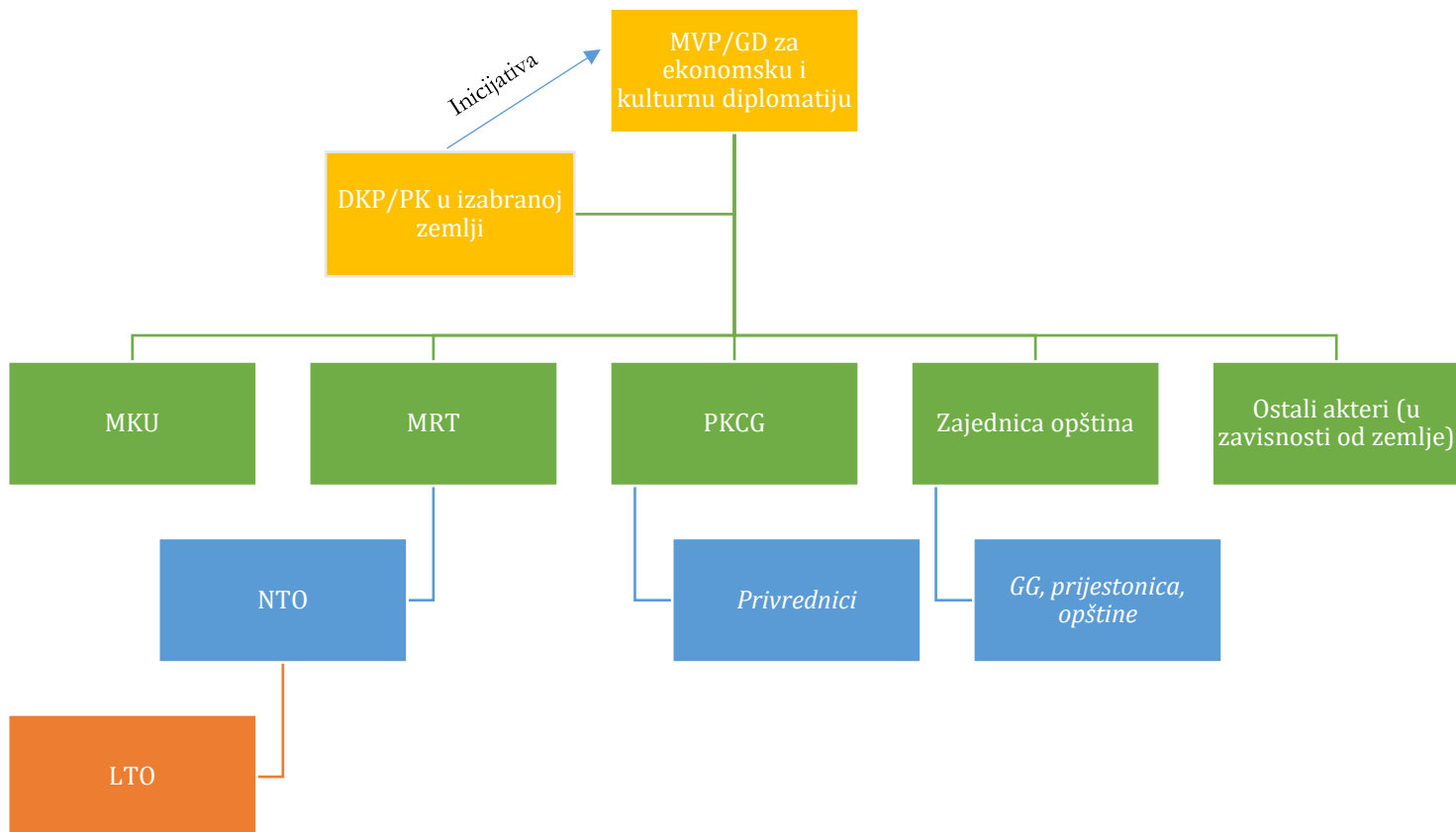
PETAK, 8. FEBRUARA 2019. GODINE
19:00 – Prijem i jazz večer: domaćin - gradonačelnik Podgorice dr Ivan Vuković (dvorana Bruxelles, Evropski dom (po pozivu))
*Prijem će pratiti muzički nastup Milorada Šula Jovovića i benda, koji će izvoditi i crnogorske tradicionalne kompozicije u jazz obradi.

PONEDJELJAK, 11. FEBRUARA 2019. GODINE
Nosilac: Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Nacionalna turistička organizacija Crne Gore i turističke organizacije Kotora, Tivta, Budve, Bara, Ulcinja, Cetinja i Podgorice

11:00 - 14:00 Trg Bana Jelačića
11.00 - 11.20 Mandolinski orkestar Hrvatskog građanskog društva
11.30 - 11.45 KUD Boka
11:50 - 12.20 Klapa Assa Voce
12.30 - 13.00 KUD Njegoš sa orkestrom i izvođačem izvorne muzike Veskom Mileusnićem
13.00 - 13.30 Klapa Assa Voce
13.30 - 14.00 Sea Dance festival - DJ Lucky D
14.00 - 16.00 - Evropski dom
- Prezentacija maski sa prethodnih karnevala
- Nastup učenika Srednje muzičke škole "Vida Matjan"
Duo flauta - Tamara Živković i Jovana Mršulja
Solo harmonika - Boško Tujković
Duo gitara - Nada Janković i Kristina Jevrić
- Degustacija crnogorskih vina
Napomena: U slučaju loših vremenskih prilika program predviđen na trgu, će se održati u Evropskom domu, sala Bruxelles, po istom rasporedu.
20.00h – Prijem i crnogorsko umjetničko veče (dvorana Bruxelles, Evropski dom (po pozivu))
- Muzika crnogorskih kompozitora: Žana Lekić, flauta i Nataša Popović, klavir
- Klapa Assa Voce
*Degustacija crnogorskih specijaliteta i vina

SRIJEDA, 13. FEBRUARA 2019. GODINE
Nosilac: Privredna komora Crne Gore
10:00 – 13:00: Hrvatsko-crnogorski privredni forum (Hrvatska gospodarska komora)
10:00 – 10:50 Plenarni dio
11:00 – 13:00 B2B razgovori
19:00 – 21:00 Prijem: domaćin Privredna komora Crne Gore (dvorana Bruxelles, Evropski dom (po pozivu))
* Zatvaranje Dana Crne Gore u Zagrebu:
- amb. Zoran Janković, državni sekretar u Ministarstvu vanjskih poslova Crne Gore
- predstavnik Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske
*Prijem će pratiti nastup glumica Slobodana Marunovića i muzičara Slobodana Kovačevića

Prilog 2. Akteri za kulturno-privredno predstavljanje Crne Gore u saradnji sa DKP-ima Crne Gore u svijetu

Prilog 3. Faze pripreme kulturno-privrednog predstavljanja Crne Gore u DKP-ima Crne Gore u svijetu

